

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

A7-0082/2011

23.3.2011

RAPORT

Euroopa koostöö kutsehariduse ja -koolituse valdkonnas, et toetada Euroopa 2020. aasta strateegia rakendamist (2010/2234(INI))

Tööhõive- ja sotsiaalkomisjon

Raportöör: Nadja Hirsch

Arvamuse koostaja (*):

Maria Badia i Cutchet, kultuuri- ja hariduskomisjon

(*): Kaasatud komisjon – kodukorra artikkel 50

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
SELETUSKIRI	19
KULTUURI- JA HARIDUSKOMISJONI ARVAMUS	21
SISETURU- JA TARBIJAKAITSEKOMISJONI ARVAMUS	26
NAISTE ÕIGUSTE JA SOOLISE VÕRDÕIGUSLIKKUSE KOMISJONI ARVAMUS	30
PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS	34

(*) Kaasatud komisjon – kodukorra artikkel 50

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

Euroopa koostöö kohta kutsehariduse ja -koolituse valdkonnas, et toetada Euroopa 2020. aasta strateegia rakendamist (2010/2234(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 2. juuli 2008. aasta teatist „Uus sotsiaalmeetmete kava: võimalused, juurdepääs ja solidaarsus 21. sajandi Euroopas” (KOM(2008)412);
- võttes arvesse komisjoni 9. juuni 2010. aasta teatist „Euroopa koostöö edendamine kutsehariduse ja -koolituse valdkonnas, et toetada Euroopa 2020. aasta strateegia rakendamist” (KOM(2010)0296);
- võttes arvesse komisjoni 25. novembri 2009. aasta teatist „Võtmepädevused muutuva maailma jaoks” (KOM(2009)0640);
- võttes arvesse kaheksat võtmepädevust, mis on esitatud Euroopa lähteraamistikuna Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta soovitus 2006/962/EÜ võtmepädevuste kohta elukestvas õppes¹;
- võttes arvesse 9. aprilli 2008. aasta ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu soovitus Euroopa kutsehariduse ja -koolituse ainepunktide süsteemi (ECVET) loomise kohta (KOM(2008)0180);
- võttes arvesse kümneaastast töökava „Haridus ja koolitus 2010” ja selle järgnenud ühiseid vahearuandeid töökava rakendamise edusammude kohta;
- võttes arvesse komisjoni 27. aprilli 2009. aasta teatist „ELi noorsoostrategia: investeerimine ja mobiliseerimine” (KOM(2009)0200);
- võttes arvesse oma 18. mai 2010. aasta resolutsiooni ELi noorsoostrategia: investeerimise ja mobiliseerimise kohta²;
- võttes arvesse nõukogu 27. novembri 2009. aasta resolutsiooni Euroopa noortevaldkonnas tehtava koostöö uuendatud raamistiku (2010–2018) kohta;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi 6. juuli 2010. aasta resolutsiooni noorte tööturule juurdepääsu soodustamise ning praktika, internatuuri ja väljaõppeperioodi staatuse tugevdamise kohta³;
- võttes arvesse komisjoni teatist „„Noorte liikuvus”. Algatus noorte potentsiaali vallandamiseks eesmärgiga saavutada Euroopa Liidus arukas, jätkusuutlik ja kaasav

¹ ELT L 394, 30.12.2006, lk 13.

² Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2010)0166.

³ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2010)0262.

- majanduskasv” (KOM (2010)0477);
- võttes arvesse nõukogu 12. mai 2009. aasta järeldusi, mis käsitlevad strateegilist raamistikku üleeuroopaliseks koostööks hariduse ja koolituse alal („ET 2020”);
 - võttes arvesse nõukogu 11. mai 2009. aasta järeldusi Euroopa noortevaldkonnas tehtava koostöö praeguse raamistiku hindamise ning uuendatud raamistiku tulevikuväljavaadete kohta (9169/09);
 - võttes arvesse komisjoni 26. augusti 2010. aasta teatist „Euroopa digitaalne tegevuskava“ (KOM(2010)0245);
 - võttes arvesse nõukogu 15. novembri 2007. aasta resolutsiooni, mis käsitleb uusi kutseoskusi uute töökohtade jaoks¹;
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi 18. mai 2010. aasta resolutsiooni muutuva maailma võtmepädevuste ning töökava „Haridus ja koolitus 2010” rakendamise kohta²;
 - võttes arvesse oma 18. detsembri 2008. aasta resolutsiooni elukestva õppimise panuse kohta teadmiste, loovuse ja innovatsiooni heaks ning töökava „Haridus ja koolitus 2010” rakendamise kohta³;
 - võttes arvesse Cedefopi 2009. aasta märtsi uuringut „Professionalising career guidance – Practitioner competences and qualification routes in Europe”;
 - võttes arvesse Cedefopi 2009. aasta mai uuringut „Skills for Europe’s future: anticipating occupational skill needs”;
 - võttes arvesse komisjoni 3. märtsi 2010. aasta teatist „Euroopa 2020. aastal. Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia” (KOM(2010)2020);
 - võttes arvesse nõukogu 11. mai 2010. aasta järeldusi pädevuste kohta, mis toetavad elukestvat õpet ja algatust „Uute töökohtade jaoks uued oskused”;
 - võttes arvesse komisjoni talituste 31. oktoobri 2006. aasta töödokumenti „Euroopa kutsehariduse ja -koolituse ainepunktide süsteem (ECVET) – õpitulemuste ülekandmine, kogumine ja tunnustamine Euroopas” (SEK(2006)1431);
 - võttes arvesse nõukogu 5. detsembri 2008. aasta arutelu tulemusi, mis käsitlesid nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate järeldusi Euroopa tõhustatud koostöö tulevaste prioriteetide kohta kutsehariduse ja -koolituse valdkonnas (16459/08),
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2009. aasta soovitus Euroopa

¹ ELT C 290, 4.12.2007, lk 1.

² Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2010)0164.

³ ELT C 45 E, 23.2.2010, lk 33.

- kutsehariduse ja -koolituse ainepunktide süsteemi (ECVET) loomise kohta¹;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2009. aasta soovitus Euroopa kvaliteeditagamise võrdlusraamistiku loomise kohta kutsehariduse ja -koolituse valdkonnas²;
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2008. aasta soovitus Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku loomise kohta elukestva õppe valdkonnas³;
 - võttes arvesse nõukogu 21. novembri 2008. aasta järeldusi noorte liikuvuse kohta⁴;
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta soovitus võtmepädevuste kohta elukestvas õppes⁵;
 - võttes arvesse komisjoni 21. veebruari 2007. aasta teatist „Näitajate ja sihttasemete ühtne raamistik, mille alusel hinnatakse Lissaboni eesmärkide elluviimisel saavutatud hariduse ja koolituse valdkonnas“ (KOM(2007)0061);
 - võttes arvesse komisjoni 8. septembri 2006. aasta teatist „Haridus- ja koolitussüsteemide tõhusus ning võrdsed võimalused“ (KOM(2006)0481);
 - võttes arvesse Cedefopi uuringuaruannet „Guiding at-risk youth through learning to work“ (Luxembourg 2010);
 - võttes arvesse Cedefopi 2010. aasta veebruari märgukirja „Jobs in Europe to become more knowledge- and skills-intensive“;
 - võttes arvesse Cedefopi 2010. aasta juuni märgukirja „Skill mismatch in Europe“;
 - võttes arvesse Cedefopi väljaannet „Working and ageing“ (Luxembourg 2010);
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 165 ja 166, mis käsitlevad haridust ja koolitust, noori ja sporti;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 48;
 - võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni raportit ja kultuuri- ja hariduskomisjoni, siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni ning naiste õiguste ja soolise võrdsõiguslikkuse komisjoni arvamusi (A7-0082/2010),
- A. arvestades, et noorte tööpuuduse määr on nüüd 21%, mis on võrreldes üldise tööpuuduse tasemega ELis kahekordne, ja et see on Euroopas üks tungivamatest väljakutsetest ning seega üks sihte, mida püütakse saavutada, et vähendada koolist väljalangejate arvu alla 10%; arvestades, et veel üks siht on suurendada naiste osalust

¹ ELT C 155, 8.7.2009, lk 11.

² ELT C 155, 8.7.2009, lk 1.

³ ELT C 111, 6.5.2008, lk 1.

⁴ ELT C 320, 16.12.2008, lk 6.

⁵ ELT L 394, 30.12.2006, lk 10.

tööturus 70% võrra aastaks 2020; ning arvestades, et haridus ja koolitus on tööturul edukaks osalemiseks ja õigete elutähtsate otsuste vastuvõtmiseks olulise tähtsusega, arvestades olukorda, kus enam kui 5,5 miljonit Euroopa noort on tööta, kus neid ähvardab sotsiaalne tõrjutus ning koolist lahkumise järel vaesus ja võimaluste puudumine, ja kus paljud noored peavad vastu võtma ebakindla, madalalpalgalise ja vähese sotsiaalkindlustusega töökoha, mis avaldab negatiivset mõju nende tervisele ja tööohutusele;

- B. arvestades, et Euroopa Liidus on naiste osakaal ülikooli lõpetanute seas 58,9%, kuid doktoriõppe lõpetajate hulgas langeb naiste osakaal 43%-ni ja on veel madalam korralise professori tasemel, ning arvestades, et vaid 15% korralistest professoritest on naised;
- C. arvestades, et komisjoni teatises „Euroopa koostöö edendamine kutsehariduse ja -koolituse valdkonnas, et toetada Euroopa 2020. aasta strateegia rakendamist” (KOM(2010)0296) ei ole arvestatud soolise mõõtmega;
- D. arvestades, et üleminek hariduse omandamiselt töökohale ning ühelt töökohalt teisele on kogu ELi töötajate struktuuriprobleem; arvestades, et seetõttu on ülemineku turvalisus oluline element, mis motiveerib töötajaid osalema väljaspool töökohta toimuvates koolitustes; arvestades, et kvaliteetsel väljaõppeperioodil on arvestatav positiivne mõju noortele inimestele töö saamisel;
- E. arvestades, et varakult töötuks jäämisel on püsivad negatiivsed tagajärjed, kaasa arvatud suurenenud oht tulevikus töö kaotada ning madalam sissetulek kogu elu jooksul;
- F. arvestades, et demograafiliste muutuste ja pikaajalise taustal muutub enesestmõistetavaks pikem ning mitmekülgsem töökäigukirjeldus, ning arvestades, et muu hulgas elukestev õpe, haridus, uus digitaalne majandus, uue tehnoloogia kohaldamine ja ELi 2020. aasta eesmärkide rakendamine on mõned võimalused, kuidas kindlustada parem elatustase;
- G. arvestades, et õppijate isiklikele vajadustele kohandatud kutseharidus ja -koolitus on otsustava tähtsusega, kuna see aitab inimestel paremini vastu pidada konkurentsipurvel, tõstab elatustaset ning aitab saavutada sotsiaal-majanduslikku ühtekuuluvust paremat integratsiooni teatavate rühmade puhul, nagu rändajad, puudega inimesed või koolist väljalangenud ja ohualtid naised;
- H. arvestades, et väikeettevõtted loovad Euroopas järjekindlalt üle 50% uutest töökohtadest, kusjuures need töökohad on isetoimivad ja neil on mitmekordistav mõju;
- I. arvestades, et liikmesriigid ja komisjon peaksid eelkõige aitama luua keskkonda, kus ettevõtjad saaksid edu saavutada, areneda ja kasvada, kuid samas vajavad ettevõtted kasvuks madalamat maksukoormust ja prognoositavust, mis võimaldaks neil teha plaane ja investeeringuid;
- J. arvestades, et kuna õpilaste osavõtt kutseõppes on liikmesriigiti suuresti erinev, on oluline omavahel vahetada parimaid tavaid, et suurendada nende õpilaste arvu ja kvaliteeti, kes otsustavad kutsehariduse kasuks liikmesriikides, kus õpilaste arv ja

kvaliteet on madal,

1. tunnistab kutsehariduse ja koolituse kaasajastamise vajadust, arvestades, et inimkapital on Euroopa eduks keskse tähtsusega;
2. tunnistab nii kutsealusõppe kui ka jätkuva kutsehariduse ja -koolituse olulisust ning on endiselt seisukohal, et selle edu sõltub kõigi sidusrühmade osalusest ja koostööst selle eesmärgi saavutamiseks loodavate strateegiatega kavandamisel, korraldamisel ja rahastamisel; kutsus liikmesriike üles kasutama ära näiteks nendes riikides saadud positiivset kogemust kaheosalise süsteemiga kutsehariduse ja -koolituse raames, kus süsteem on aidanud noori töötajaid pikemaajaliselt integreerida tööturule, suurendanud noorte töötajate tööhõive määra ning tõstnud nende pädevuse taset, mis parandab nende väljavaateid ka vanemas eas tööd leida;
3. tuletab meelde, et kutsehariduse ja -koolituse programme tuleks laiendada, et tagada kooskõla elukestva õppe ning põhi- ja täienduskoolituse põhimõtetega.
4. rõhutab, kui oluline on julgustada korrapäraselt täienduskoolituskursustel osalemist osana elukestvast õppest;
5. nõuab tungivalt, et liikmesriigid annaksid põhikooli lõpus nn kutsesobivushinnangu;
6. hoiatab, et kuna süveneva vaesuse tõttu sageneb koolist puudumine, on oht, et kui Euroopa noortele ei pakuta praktilist abi töökoha leidmisel ja haridustee jätkamisel, võib neist kujuneda nõ kadunud põlvkond;
7. tervitab komisjoni meetmeid, millega püüeldakse suurema seotuse, läbipaistvuse ja võrreldavuse poole haridussüsteemide raames ja nende vahel;
8. palub liikmesriikidel tagada, et kutseõppe ja elukestev õpe vastaksid rohkem tööturu vajadustele ning võimaldaksid töö saamist ja tööturust liikuvust; toonitab lisaks vajadust parema ja suurema koostoime järele hariduse, töö, kutsehariduse ja -koolituse valdkondade vahel, mis oleks oluliseks ühenduseks hariduse ja tööelu vahel; palub seepärast liikmesriikidel toetada inimeste vajadust kvalifikatsiooni jätkuva arendamise ning elukestva õppe järele;
9. rõhutab, et hariduse ja koolituse sidumine, eriti üleminek kutseharidusest kõrgharidussüsteemi, nõuab kutsekoolituse ja kõrghariduse ühendamisvõimaluste laiendamist ning erilise tähelepanu pööramist nende integreerimisele karjääriteabe ja -nõustamise mehhanismidesse; on samuti seisukohal, et vaheldumisi koolitusel osalemine ja töötamine tagab, et kutsekoolitusega omandatakse tööturul vajaminevad oskused;
10. rõhutab, kui oluline on edendada kohalikul ja piirkondlikul tasandil tõhusat koostööd ja usaldusväärseid koostöövorme koolide, koolitusasutuste, uurimiskeskuste ja ettevõtjate vahel, et ületada haridussüsteemide sissepoole suunatud olemus ning teadmiste, oskuste ja tööturu vajaduste mittevastavuse probleem ning suurendada noorte ja eelkõige naiste konkurentsivõimet tööturul, pöörates eeskätt

tähelepanu täiendava kutsehariduse kvalifikatsioonidele;

11. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles, arvestades tööturu muutuvat loomust, muutma Euroopa Sotsiaalfondi juhtimine paindlikumaks;
12. väljendab heameelt asjaolu üle, et tulemustele suunatud õpimeetoditele pannakse suuremat rõhku ning et vabahariduse või mitteametliku haridusega omandatud pädevuste tunnustamises on toimunud areng;
13. rõhutab vajadust õpetajate algõppe järele, sest õpetajate ja haridustöötajate kvaliteet kajastub õppeprogrammide ja hariduse kui terviku kvaliteedis;
14. kutsub liikmesriike ja komisjoni üles veelgi parandama mitteametliku ja vabahariduse tunnustamist; juhib tähelepanu selle valdkonna parimatele tavadele, eriti Euroopa Sotsiaalfondi poolt toetatud tavadele, mis tõestavad, et oskuste tunnustamine sõltumata sellest, kus need on omandatud, võimaldab paremat integreerumist tööturuga;

Kutseharidus

15. kutsub liikmesriike üles pakkuma kvaliteedilt kõrgetasemelist kutseharidust, mis keskenduks töökeskkonnas toimuvale väljaõppele ja asjaomaste isikute individuaalsetele vajadustele; on samaaegselt veendunud, et kvaliteetne kutseharidus ja -koolitus on ülimalt olulised, et Euroopa saaks ennast kehtestada teadmisteühiskonnana ning tõhusalt konkureerida globaliseerunud majanduses;
16. märgib, et samuti on olemas kutsealase väljaõppe siseturg, ja kutsub liikmesriike üles asutama nii enda riigis kui ka teistes liikmesriikides rohkem kutsekoolitust ja kutsealast liikuvust tutvustavaid nõustamiskeskusi;
17. on arvamusel, et ELi 2020. aasta juhtalgatuse „Uute oskuste ja töökohtade tegevuskava” igakülgseks elluviimiseks peaksid ELi institutsioonid käivitama pragmaatilisema, terviklikuma ja ulatuslikuma algatuse, mida toetavad kõik liikmesriigid ja milles tuleks keskenduda kutsehariduse, kutsekvalifikatsioonide, elukestva õppe ja praktikavõimaluste tööturuga ühendamisele, et tagada, et iga liikmesriik võtab tõeliselt omaks eesmärgid, mis on seatud strateegilises raamistikus üleeuroopaliseks koostööks hariduse ja koolituse alal (ET 2020);
18. palub liikmesriikidel tagada, et kutseharidus ja -koolitus vastaksid rohkem tööturu vajadustele;
19. nõuab, et koolitus, milles kasutatakse väljaõppeperioodi, tuleb seada muude koolitusliikide, näiteks praktika, seas esikohale; soovib liikmesriikidel mitte kavandada kutseõppelisi ülikoolikursusi, millega ei kaasne leping väljaõppeperioodi kohta;
20. palub liikmesriikidel võimaldada nõrgema tasemega õpilastel naasta üldharidusse teisel või kolmandal tasemel;
21. ergutab liikmesriike tööturu osapoolte toetusel aitama moderniseerida kutseõppe

kavasid ning oskusteavet, mis pärineb ühiselt koostatud kutseõppe mudelistest ja on õppekavade aluseks ning mida iga kahe või kolme aasta järel uuendatakse vastavalt igas valdkonnas toimunud teaduse ja tehnika arengule;

22. rõhutab vajadust tagada eri liikmesriikide haridussüsteemide parem ühilduvus ja koostoime, keskendudes keeleõppele ja innovatiivse liidu eesmärkidele kohandatud õppekavadele; rõhutab vajadust kõrvaldada kõik juriidilised ja halduslikud takistused sellise Euroopa raamistiku arendamiselt, millega tagatakse kogu ELis kvaliteetse praktika lai valik;
23. nõuab suuremat tasakaalustatust poiste ja tüdrukute elukutsevalikutes, et hoida ära soo alusel segregeerunud tööturgude teke ning paremini valmistuda tulevaste eesmärkide saavutamiseks, mis puudutavad suuremat ja paremini tasakaalustatud tööhõivet kogu ELis, esitades selleks algatusi, mis aitaks naistel valida tavapärastel meeste elukutseteks peetavaid kutsealasid ja vastupidi; kutsus seepärast liikmesriike üles pakkuma elukutsevalikuga seotud küsimustes kvaliteetset nõustamist ja tagama suurema tasakaalustatuse poiste ja tüdrukute elukutsevalikutes, võttes arvesse seni kehtivaid stereotüüpe, mis mõjutavad töökohavalikut;
24. märgib, et kõrgetasemeline kutseõpe põhineb tugeval sooneutraalsel üldharidusel ja nõuab liikmesriikidelt õppematerjalides leiduvate soolisel jaotusel põhinevate elukutsete näidetest loobumist, et äratada poiste ja tüdrukute huvi kõigi elukutsete vastu juba varases eas;
25. tunnistab sooliste stereotüüpide tähtsat rolli meie haridustavades ning rõhutab seetõttu, et on oluline koostada strateegiad, mis on suunatud sooneutraalse haridussüsteemi kehtestamisele, mille abil oleks võimalik tagada näiteks naiste ja meeste võrdne juurdepääs kutseharidusele ja -koolitusele ning töökohtadele;
26. palub liikmesriike ja tööturu osapooli hõlbustada kutsehariduse ja -koolituse, õppimise ja pereelu ühendamist lastehoiu kättesaadavuse ja sellise tunniplaani abil, mis oleks ajaliselt kokkusobiv laste koolipäevaga;
27. nõuab ühiskondlikult korraldatud dialoogi kõigi sidusrühmade, eriti haridusasutuste, tööandjate, töötajate ja ametiühingute vahel, et tagada kutsehariduse kvaliteet ja suunatus tööturu praegustele vajadustele;
28. nõuab haridusasutuste ja tööandjate vaheliste piiriüleste sidemete ja teabevahetusplatvormide toetamist parimate tavade vahetamise eesmärgil;
29. kutsus kõiki tööturu osapooli, sealhulgas kutsevaldkondade, ettevõtete, ametiühingute, ministeeriumide ja avaliku teenistuse esindajaid üles alustama struktuurset sotsiaaldialoogi teemal, kuidas paremini tagada noorte kutsealane integreerimine ning edendada elukestvat õpet ja ametlikku/mitteametlikku koolitust;
30. tervitab ELi 2020. aasta strateegia eesmärki tugevdada kutseharidussüsteeme ning kutsus liikmesriike üles kohandama neid süsteeme laiapõhjalise kvalifikatsiooni,

osaluse ja töö inimlikustamise suunas;

31. soovitab edendada loovust, innovatsiooni ja ettevõtlust kõigis hariduse valdkondades, sh kutsekoolituse valdkonnas, ning tunnustada oskusi, mis on omandatud mis tahes õppevormi teel, k.a mitteametlik ja vabaharidus; soovitab samuti edendada sellisid projekte, mille eesmärk on säilitada teadmiste ja oskuste edasiandmine ühelt põlvkonnalt teisele;
32. on endiselt seisukohal, et ettevõtlusalane haridus peaks olema kutsehariduse ja -koolituse oluline osa, et suurendada kõigi õpilaste huvi selle vastu ning tõhustada ettevõtlust kooskõlas ELi 2020. aasta strateegias sätestatuga;
33. tuletab meelde eesmärke, mis püstitati varem samal aastal Euroopa 2020. aasta strateegias ja milles rõhutati vajadust oskusliku ja haritud Euroopa tööjõu järele, et tagada tugev ja jätkusuutlik majanduskasv ning saavutada 2020. aasta strateegia tööhõive valdkonna eesmärgid; rõhutab, et sobiva hinnaga ja kättesaadaval kutseharidusel ja -õppel on tähtis roll Euroopa tööjõu harimisel ja neile elukestva väljaõppe tagamisel;
34. rõhutab, kui oluline on tugevdada vajaduste kindlaksmääramise korda kohalikul, liikmesriikide ja Euroopa tasandil, et saavutada võimalikult suur kokkulangevus pakutavate oskuste ja tööturu nõudmiste vahel;
35. kutsub liikmesriike üles pakkuma tööpõhiseid oskusi ning seega valmistuma tulevikus oodatavateks pikema ja ebahütlasema töökäiguga töötajateks;
36. rõhutab, et kutseharidus ja -koolitus peavad andma töötajatele oskused, mis võimaldavad neil asuda tuleviku säästva majanduse uutele kestlikele töökohtadele;
37. kutsub liikmesriike üles jälgima koolist tööellu siirdumise hõlbustamiseks võetavaid meetmeid ning käivitama integreeritud kutsenõustamise ja nõuandeprogramme;
38. märgib, et kaheosaline haridussüsteem (kutse- ja akadeemiline haridus) toimib mõnedes liikmesriikides edukalt, kuna sealsed ettevõtjad panustavad täiendkoolitusse nii oma koostöö kui ka nõuannetega;
39. kutsub ettevõtteid üles aktiivsemalt kasutama ühiseid koolituskavasid, et paremini saavutada konkreetseid koolitusalasid eesmärke, mille järele on tööturul nõudmine;
40. kutsub liikmesriike üles, arvestades ümberorienteerumisega säästvale majandusele ja säästvale majanduskasvule, tugevdama kutsehariduse ja -õppe institutsiooni, kuna see võib töötajate tööalase konkurentsivõime suurendamise kaudu aidata likvideerida sotsiaalseid tagajärgi, mida äriühingute ümberstruktureerimine töötajatele kaasa toob;
41. rõhutab selle uue ärikultuuri seisukohast sotsiaalse ja kaasava majanduse mudelite olulisust ning juhib tähelepanu asjaolule, et kutseharidust ja -koolitust, sh kõrgharidust, pakuvad asutused peavad tingimata andma oma õpilastele üksikasjalikke teadmisi kõikidest ettevõtluse vormidest, k.a sotsiaalses ja kaasavas majanduses rakendatavatest, ning vastutustundlikest ja eetilistest juhtimispõhimõtetest;

42. rõhutab, et tuleb koostada nimekiri valdkondadest, milles Euroopa Liidul on või võiks olla suhteline eelis kogu maailmas ning mille jaoks tuleks välja töötada täiendavad koolitusstrateegiad;

Kutsekoolitus

43. kutsub liikmesriike üles võtma arvesse kasvavat vajadust kvalifikatsiooni tõstmise järele ning toetama töötajaid sobiva kutseõppe planeerimisel nõustamiskeskuste abiga; kutsub tööandjaid üles pakkuma oskuste täiendamise võimalusi kõikidele töötajatele;
44. soovib pakkuda tööandjatele soodustusi, et nad julgustaksid oma töötajaid koolitusprogrammides osalema;
45. kutsub liikmesriike üles töötama välja stiimulid tööandjatele, et hõlbustada mikro- ja väikeettevõtetes naiste vajadustele kohandatud kulutõhusa ning paindliku koolituse andmist; nõuab tungivalt, et komisjon ja kõik liikmesriigid teeksid otsustavaid jõupingutusi meeste ja naiste palgataseme ebavõrdsuse vastu võitlemisel, eesmärgiga kaotada tänane 18% sugudevaheline palgaerinevus aastaks 2020;
46. palub liikmesriikidel komisjoni abiga asjakohaste ülikooliprogrammide kaudu edendada elukestva õppe raames kutsehariduse ja -koolituse tunnustamisel põhinevaid inimressursside juhtimise ja kasutamise mudeleid, mis annavad ettevõttele lisandväärtust ja konkurentsieeliseid;
47. soovib edendada kutsehariduse ja -koolituse keskuste autonoomsust nende tegevuse kavandamise, rahastamise, haldamise ja hindamise valdkonnas ning rakendada dünaamilisemaid koostöövorme kutsehariduse ja -koolituse keskuste ning ettevõtjate vahel;
48. tuletab meelde, et investeeringud haridusse ja koolitusse on eurooplaste parema tuleviku jaoks olulise tähtsusega; on seisukohal, et tänu põhipädevustele ja uutele oskustele, eelkõige nendele, mida on vaja strateegiliste kasvavate sektorite töökohtadel, avanevad inimeste jaoks uued võimalused, veelgi olulisem on aga, et nende abil pannakse alus pikaajalisele jätkusuutlikule majanduslikule ja sotsiaalsele arengule; peab sellega seoses oluliseks, et liikmesriigid ja kõik asjaomased toimijad tagaksid, et töötajad omandavad vajalikud põhioskused;
49. kutsub komisjoni üles arendama selliseid vahendeid nagu elukestva õppe hindamissüsteemid, et julgustada töötajaid tegelema elukestva õppega / kutsehariduse ja -koolitusega süstemaatiliselt ja omal algatusel ning neid seejuures toetada, pöörates erilist tähelepanu neile, kes peavad ühitama pere- ja tööelu, ning kontrollides korrapäraselt, millised kutseoskused on vajalikud edukaks osalemiseks tööturul, et ajakohastada nende oskusi ja tagada tööalast liikuvust;
50. kutsub liikmesriike üles, mõeldes eriti pereelu ja töö ühitamisele ning maapiirkondades elavatele naistele, pakkuma arvutialast täiendkoolitust, mis annab naistele võimaluse oma tööd ka kodus teha;

51. nõuab tungivalt, et valitsused edendaksid paindlikku kutseharidust ja -koolitust, mis on suunatud organisatsioonide ja ettevõtjate konkreetsetele vajadustele ning võimaldab kogu läbitud koolitust võimalikult hästi kasutada, kõnealuse koolituse ühitamist eraelu ja muu kutsetegevusega ning Euroopa liikuvuse suurendamist, pöörates tähelepanu eelkõige sellele, et hõlbustada selliste organisatsioonide juurdepääsu kutseharidusele ja -koolitusele, mis on marginaliseerumise ohus, eesmärgiga pikendada nende koolitust;
52. juhib tähelepanu asjaolule, et elukestev õpe on hädavajalik tööpuuduse tõkestamiseks ning selleks, et võtta asjakohaselt tuleb arvesse erinevat teenistuskäiku; on arvamusel, et seda eesmärki silmas pidades tuleb suurendada töötajate teadlikkust sellest, kui vajalik on pidev täienduskoolitus;
53. palub komisjonil koostada uurimus kutsehariduses ja -koolituses osalemise mõju kohta nii töötajate tootlikkusele kui ka ettevõtete konkurentsivõimele ja töö kvaliteedile;
54. juhib tähelepanu asjaolule, kui oluline on lihtsalt ligipääsetav, paindlik ja individuaalne kutseharidus kogu elu jooksul, hõlbustades ja parandades kutsealast osalemist tööturul; on arvamusel, et kutseharidus ja -koolitus peaks olema ligipääsetav, kättesaadav ja taskukohane inimeste elu kõikides etappides, sõltumata nende staatusest tööturul või sissetulekust, ja et selle eesmärk peaks olema mitte üksnes edendada elukestvat õpet, vaid ka aidata kaasa olemasolevate elukutsete arengule ja uute loomisele ühiskonna tegelike vajaduste alusel; on lisaks veendunud, et seda tuleb pidada üksikisikute kogu tööelu pikendamise tähtsaks vahendiks;
55. palub liikmesriikidel töötada naiste jaoks välja kvaliteetsed, ulatuslikud, paindlikud ja taskukohased võimalused kutsehariduse ja -koolituse saamiseks ning ühtlasi pakkuda neile kogu elu jooksul konkreetseid suuniseid ja kõikide valdkondade kvalifikatsioonidega seotud kutsenõustamist, mis lähtub naiste erinevast taustast, eesmärgiga tuua naised tõhusalt inimväärilise palgatasemega kvaliteetsetele töökohtadele, ning vastata nende mitmetahulistele koolitusvajadustele, mis on näiteks järgmised:
- naistele sobilik kutseharidus ja -koolitus, mis toetab nende karjäärivõimalusi;
 - reaalsed üleminekuvõimalused mitteametlikult õppelt ametlikule õppele;
 - erinevate õpistiilide kasutamine;
 - eeskujude ja juhendajate olemasolu;
 - paindlikule töökorraldusele ja osalise tööajaga lepingutele kohandatud programmide väljatöötamine;
 - kohandatud e-õppe võimalused,
56. juhib tähelepanu asjaolule, et Euroopa elanikkonna suurenevast vananemise määrast tulenevalt tõuseb elukestva õppe ja haridusprogrammide tähtsus ning tekib vajadus neid toetada;

57. rõhutab, et Euroopa ja liikmesriikide tasandil on vaja tõhustada meetmeid, mille abil suurendatakse VKEde osalemist kutsekoolituses ja elukestvas õppes ning madala kvalifikatsiooniga töötajate osalemist, kelle registreeritud osalemine on senini olnud väga väike;
58. rõhutab, et osana jõupingutustest saavutada paindlikkus koos töösuhete püsimisega tuleb vältimatult ja tõhusalt suurendada paindlike tööhõivevormide töötajate osalemist kutseõppes; palub seetõttu teha liikmesriikidel vastavad algatused;
59. kutsub liikmesriike üles keskenduma kutsekoolituse ja elukestva õppe raames rohkem e-õppe programmide kasutamisele, et aidata perekondadel ühitada pere- ja tööelu;
60. rõhutab kohalike omavalitsuste, ettevõtjate, partnerluste ja õppeasutuste rolli kutseõpetuse kujundamisel kooskõlas tööturu tegelike vajadustega;
61. on seisukohal, et piirkondlikel ja kohalikel asutustel koostöös kutsehariduse ja -koolituse keskuste ning ettevõtetega on oluline roll ärimaailmas ning kutsehariduse ja -koolituse pakkujate abistamisel sõbraliku keskkonna kujundamisel, et lihtsustada kutsehariduse omandajate edukat töö saamist;
62. nõuab, et praktikalepingute puhul – kuigi nendega kaitstakse praktikanti ning nende rakendamiseks on ette nähtud teatavad paindlikkusmeetmed – tuleks lubada lepingu lõpetamist, kui kõnealune isik osutub tööks sobimatuks või on teinud raske kutsealase vea;
63. kutsub liikmesriike üles parandama Euroopa 2020. aasta strateegia eesmärkide ja juhtalgatuste kohaselt kutsehariduse ja tööturu vajaduste vahelist sidet, näiteks parandades akadeemilise ja karjäärinõustamise teenuseid või ergutades praktika- ja töökohapõhise õppe lepingute sõlmimist naistega, ning samuti looma uusi koolitusvõimalusi teaduse, matemaatika ja tehnika valdkonnas, et suurendada naiste töövõimalusi nii tehnika- ja teadusvaldkondade kui ka ebatraditsiooniliste elukutsete puhul ning vähese CO₂-heitega ja kõrgtehnoloogilistes majandussektorites, luues väärilise palgatasemega alalisi töökohti;
64. on veendunud, et olemasolevad Euroopa kutsekoolitusprogrammid on tõhusad ja neid tuleks edaspidi rohkem toetada;

Kutsehariduse ja -koolituse kvaliteet ja tõhusus

65. palub liikmesriikidel luua koolitajatele paremad koolitusvõimalused ning rajada alus arendavale õppepartnerlusele, eelkõige piirkondlikul ja kohalikul tasandil, et tagada kutseharidus- ja -koolitussüsteemide tõhusus ning tõhus ja edukas teadmiste edasiandmine;
66. rõhutab, et kõrge kvalifikatsiooni ja haridustasemega tööjõud on üks innovatsiooni liikumapanevatest jõududest ja annab liidule märkimisväärse konkurentsieelise; rõhutab, et kvaliteetne kutseharidus ja -koolitus aitavad oluliselt kaasa jätkusuutlikule

arengule ja toimiva ühtse turu loomisele ning et neid tuleks pidevalt kohandada Euroopa tööturu vajadustele ja arengule, pidades tihedat dialoogi kõigi huvitatud osapooltega;

67. rõhutab, et loovus ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogiad loovad uue ärikultuuri, mis võib uues digitaalses majanduses hõlbustada koostööd ning heade tavade vahetamist liikmesriikide vahel, et parandada kutsehariduse ja -koolituse kvaliteeti, ning seega on aeg paigutada kutseharidus ja -koolitus tegevuskavade keskmesse, eelkõige selleks, et tulla toime 2020. aasta strateegias püstitatud ülesannetega, nagu ELi peamine eesmärk, et 40 % 30–34-aastastest läbib kolmanda või võrdväärse haridustaseme;
68. palub liikmesriikidel luua ja kasutusele võtta kvaliteedi tagamise süsteemid riiklikul tasandil ning välja töötada õpetajate ja koolitajate pädevusraamistik;
69. palub komisjonil anda teavet eeldatavate muutuste kohta ELi tööturgudel, ja liikmesriikidel lisada see teave oma haridusstrateegiasse ja -programmidesse;
70. palub liikmesriikidel soodustada kohalikul tasandil sotsiaalpartnerite, kohalike kutseliitude, ülikoolide, koolide juhtorganite ning koolitusüksuste sünergiat, et teadusuuringute ja süstemaatiliste konsultatsioonide abil koostada keskpikk kava tulevasteks oskusuueteks ja arvutada iga valdkonna jaoks vajalike õpilaste arv, mis suurendaks kutseõppe tõhusust ja võimaldaks selle otsest ja kestlikku kasutamist tööturul;
71. julgustab komisjoni töötama välja ja korrapäraselt uuendama tabelit, kus on piirkondade kaupa esitatud koolituskvalifikatsioonide ja nõudluse suhe;
72. märgib, et kutsehariduses ja -koolituses keskendutakse põhipädevustele, sealhulgas ettevõtlusele, mille arendamine peab algama juba lasteaias; on arvamusel, et see protsess peab jätkuma ka töökeskkonnas toimuva väljaõppe ajal;
73. nõuab riiklikku ja Euroopa tasandi toetust sellega, et luuakse kutsehariduse ja -koolitusega seotud meetmete ühine alus, mis aitab kaasa tõhususe, tööjõu liikumise ja töökohtade loomisega seotud eesmärkide täitmisele Euroopa Liidus;
74. palub liikmesriikidel aktiivselt kaasata erakõrgkooli ja riiklikke koole, näiteks ülikooli, kutseoskuste täiendamisse ja arendamisse, iseäranis MILT (matemaatika, informaatika, loodusteaduste ja tehnika) alal;
75. nõuab spetsiaalset ELi algatust tüdrukute huvi suurendamiseks MILT kutsealade vastu ning neil aladel endiselt valitsevate stereotüüpide kummutamiseks; rõhutab, et noorukute stereotüüpide vastu võitlemisel on meedial ja haridusel tähtis roll;
76. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles edendama ELi õigusaktide täielikku ülevõtmist, rakendamist ja jõustamist, toetades koolitusprogramme, mille eesmärk on tagada sidusrühmade parem arusaam kehtivatest õigusaktidest ning oma vastavatest õigustest ja kohustustest;
77. palub liikmesriikidel toetada innovaatilisi meetmeid ning doktori- ja järeldoktoriõppe kavasad, mis on konkurentsivõime ja jätkusuutliku majanduskasvu aluseks;

Pakkumised konkreetsetele inimrühmadele

78. palub liikmesriikidel võtta kutsehariduse ja -koolituse puhul arvesse vähekvalifitseeritute, immigranditaustaga õppijate, etnilistesse vähemustesse kuuluvate inimeste, haavatavate naiste, töötute, puudega inimeste ja üksikemade individuaalseid vajadusi; soovib samal ajal pöörata erilist tähelepanu roma vähemusele, sest kooliskäimine ja tööellu integreerimine on romade sotsiaalse kaasamise seisukohast väga tähtis;
79. kutsub liikmesriike üles looma puuduva või vähese haridusega noortele õppimisvõimalusi, et võimaldada töö saamist, kusjuures peaks samuti olema võimalik edendada ja tunnustada osalist kvalifikatsiooni; nõuab, arvestades teema aktuaalsust, terviklikku strateegiat noorte ja naiste tööpuudusega võitlemiseks ja liikmesriikide toetamiseks kohapealse võrgustiku moodustamisel kooli, ettevõtete, noorsootöötajate ning noorte vahel;
80. juhib tähelepanu integreerumise tõketele, millega kolmandate riikide kodanikel tuleb nende kvalifikatsioonide mittetunnustamise korral tegemist teha; kutsub komisjoni üles hindama Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku mõju kolmandate riikide kodanike kvalifikatsioonide tunnustamisele;
81. palub liikmesriikidel koostöös sotsiaalpartneritega teha algatusi, millega aidatakse eakatel töötajatel elukestvas õppes ja kutseõppes osaleda;
82. on seisukohal, et liikuvuse võimalus on kutsehariduse ja -koolituse oluline osa ning soovib seetõttu Leonardo da Vinci programmi uuendada;

Paindlikkus ja liikuvus

83. tervitab ideed muuta piiriülene liikuvus kutsehariduse ja -koolituse valikuliseks osaks ja arendada piiriülese tööturu potentsiaali asjaosaliste jaoks; nagu seda tehakse Leonardo da Vinci programmi puhul; nõuab tungivalt, et sidusrühmad suurendaksid teadlikkust Leonardo da Vinci programmist ja teistest asjassepuutuvatest programmist; nõuab seepärast liikuvuse tõhusamat edendamist, et noored saaksid välismaal kergemini kogemusi omandada;
84. kutsub komisjoni, liikmesriike ja Euroopa Parlamenti üles toetama ja laiendama õppurite liikuvusega seotud Euroopa programme, eelkõige Leonardo da Vinci programmi, et soodustada praktikantide suuremat liikuvust ühtsel turul;
85. usub, et kutseharidus ja -koolitus peaksid looma tingimused töötajate liikuvuseks nii esmaste õpingute ajal kui ka elukestva õppe raames;
86. on veendunud, et piiriülene liikuvus kutsehariduse ja -koolituse valdkonnas on sama oluline kui üldhariduse valdkonnas, ning leiab, et sellise liikuvuse arendamiseks tuleks teha rohkem jõupingutusi;
87. on seisukohal, et tähelepanu tuleks pöörata liikmesriikide eri haridussüsteemide paremale ühtlustamisele, erinevuste ületamisele ning liikmesriikidevahelisele

- tunnistuste ja diplomite tunnustamisele, et suurendada piiriülest koostööd ja liikuvust;
88. kutsub liikmesriike üles lihtsustama mitteametliku ja vabahariduse tunnustamist ning ergutama töökogemuste vahetamist; et tööjõu liikumisest ja teadmiste vahetamisest võimalikult palju kasu saada, mis võimaldab rohkem liikumisruumi individuaalsete õppekavade jaoks;
 89. märgib, et ülimalt oluline on hõlbustada töötajate liikuvust siseturul; kiidab heaks ja toetab täielikult komisjoni algatust kutsekvalifikatsioonide tunnustamise praeguse süsteemi läbivaatamiseks; on arvamusel, et direktiivi komisjonipoolne läbivaatamine peaks sisaldama sisulist hinnangut kutsekvalifikatsioonide direktiivi praegusele sõnastusele; on seisukohal, et kutsekvalifikatsioonide vastastikune tunnustamine liikmesriikides peab jääma komisjoni jaoks peamiseks prioriteediks;
 90. on arvamusel, et õpetajate ja õpilaste liikuvus lihtsustuks, kui töötataks välja uus keeleõppe strateegia, mis aitaks edendada üldteadmisi spetsiifiliste oskuste valdkonnas; märgib, et lisaks aitab kutseharidusest kõrgharidussüsteemi sujuva ülemineku tagamine suurendada huvi kutsekoolituskursuste vastu;
 91. palub liikmesriikidel komisjoni toetusel ja koostöös sotsiaalpartneritega parandada ja jälgida kutsekvalifikatsioonide tõendamise süsteeme elukestva õppe ja kutseõppe raames;
 92. tervitab komisjoni ettepanekut korraldada moodulipõhist koolitust; nõuab siiski, et kindlasti säilitataks kutsekvalifikatsioonide terviklikkus ja et üksikud moodulid oleksid selgelt defineeritud ning võrreldavad;
 93. rõhutab õpetajate ja koolitajate rolli sooliste aspektide teadvustamise edendamisel kutsehariduses ja -koolituses ning nõuab, et liikuvust edendavatesse programmidesse, näiteks Leonardo da Vinci programmi ja töökohapõhise õppe projekti, lisataks naistele suunatud erimeetmed, et hõlbustada nende tööturul osalemiseks või tööturule naasmiseks vajalike oskuste elukestvat omandamist;
 94. on veendunud, et Euroopa 2020. aasta strateegiast ajendatud partnerlus kutsehariduse ja -koolituse sidusrühmade vahel on eeldus sellele, et tõsta tõhusust ning vastata tööturu vajadustele, ja et need peaksid olema alalised tööturule orienteeritud kutseoskuste kvalifikatsiooni nõukojad;
 95. kutsub liikmesriike üles pöörama kutsehariduses ja -koolituses tähelepanu võõrkeeleoskuse omandamisele, keskendudes VKEdele ja luues sellega tingimused nende konkurentsivõime suurendamiseks ühtse turu osana;
 96. rõhutab võõrkeelte omandamise ja täiendamise tähtsust, mis arendab ka enesekindlust, kohanemisvõimet ja kultuuridevahelise suhtluse oskust;
 97. rõhutab, et noortele võimaluse andmine veeta teatud osa hariduse või koolituse ajast välismaal on väga oluline uute oskuste – sealhulgas keeleoskuste – omandamiseks ja suurendab seega noorte tööturule integreerumise võimalusi; väljendab seetõttu heameelt

komisjoni kavatsuse üle töötada välja noorte liikuvuse kaart, mis aitab kõigil noortel õppimise eesmärgil teise liikmesriiki liikuda, samuti Euroopa üliõpilase liikuvuse laenude loomise üle, mille eesmärk on anda suuremale arvule Euroopa noortele, eelkõige nendest kõige ebasoodsamas olukorras olijatele, võimalus veeta teatav osa õpingute, koolituse või töötamise ajast teises riigis;

Üleeuroopaline ja rahvusvaheline koostöö kutsehariduse ja -koolituse valdkonnas

98. väljendab heameelt Kopenhaageni protsessi abil arendatud võrdlusnäitajate üle (Europass, Euroopa kvalifikatsiooniraamistik, Euroopa kutsehariduse ja -koolituse ainepunktide süsteem ja Euroopa kvaliteeditagamise võrdlusraamistik kutsehariduse ja -koolituse valdkonnas) ning on endiselt arvamusel, et nende vahendite järgneval kasutuselevõtul ning edasiarendamisel tuleb teha üksmeelseid jõupingutusi;
99. kutsub komisjoni üles uurima vastastikust mõju direktiivi 2005/36/EÜ (kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta), kõrgharidust käsitleva Bologna protsessi ning kutseharidust ja -koolitust käsitleva Kopenhaageni protsessi vahel ning looma nende vahel tihedama koostoime, kasutades paremini ära Euroopa kvalifikatsiooniraamistikku, Euroopa kutsehariduse ja -koolituse ainepunktide süsteemi (ECVET) ning Europassi; jääb seisukohale, et liikmesriikidele peaks jääma pädevus oma haridussüsteemi korraldada vastavalt oma riigi eriomastele ühiskondlikele ja kultuurilistele tingimustele;
100. palub komisjonil ka edaspidi kvaliteeditõendamist toetada ja järjepidevalt rakendada, kuna see soodustab oluliselt innovatsiooniprotsesside toimimist, tõhusust ja tulemuslikkust, nt need innovatsiooniprotsessid, mida soovitatakse Euroopa kvaliteeditagamise võrdlusraamistikus kutsehariduse ja -koolituse valdkonnas, ning Kopenhaageni protsessi kaudu väljatöötatud vahendid, nt Europass ja Euroopa kvalifikatsiooniraamistik; kutsub liikmesriike üles lihtsustama välismaal omandatud kutsekvalifikatsioonide tunnustamise korda, et võimaldada kutseoskuste kindlaksmääramist mitte ainult kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide, vaid ka katseaja, teoreetiliste ja praktiliste eksamite ning eksperthinnangute abil;
101. on seisukohal, et Kopenhaageni protsessis ja ELi 2020. aasta strateegias püstitatud ülesanded nõuavad piisavaid rahalisi vahendeid, muu hulgas struktuurifondide ja eeskätt Euroopa Sotsiaalfondi kaudu, ning suuremat kaasatust, et edendada kõrgekvaliteedilist kutseharidust ja -koolitust konkreetsete meetmetega ning uute koolitusmudelite ja -meetodite lisamisega, nagu õpilaste tööturu edulugude üldsusele nähtavaks tegemine, suurettevõtetes kutseharidusele ja -koolitusele omistatud tähtsuse reklaamimine ning täielikuma asjakohase teabe ja suuniste andmine enne kohustusliku koolihariduse omandamise lõppu; märgib, et väga väärtuslik oleks julgustada kogemuste vahetamist toetusprogrammide ja välismaal veedetud aja kohta, näiteks osalemise kohta Leonardo da Vinci programmis;
102. kutsub liikmesriike üles lihtsustama välismaal omandatud kutsekvalifikatsioonide tunnustamise menetlusi, et tagada kutseoskuste tõestamise võimalus mitte ainult formaalsete tõendite, vaid ka tööproovide, praktiliste ja teoreetiliste eksamite ning ekspertarvamuste abil;

103. nõuab riikidevahelise koostöö edendamist nii ELi riikide kui ka kolmandate riikide vahel, et luua parimate tavade vahetamise programmid kutsehariduse ja -koolituse valdkonnas;
104. palub komisjonil kasutusele võtta koolituse tõhususe hindamise süsteem, et saavutada ja säilitada kõrge tööhõive määr;
105. palub komisjonil ja Euroopa Kutseõppe Arenduskeskusel (Cedefop) arvestada sooliste aspektidega Brugge kommünikee (Euroopa tõhustatud koostöö prioriteetide kohta kutsehariduse ja -koolituse valdkonnas ajavahemikul 2011–2020) järelmeetmetes, eelkõige seoses elukestva õppe kättesaadavusega, et naistel ja meestel oleks õppimisvõimalus igas eluetapis ning et tee hariduse ja koolituseni oleks avatum ja paindlikum;

Rahastamine

106. palub komisjoni, et Euroopa Sotsiaalfondi, kogu elukestva õppe programmi ning programmi „Erasmus noortele ettevõtjatele” kohandataks nii, et vahendeid haridus- ja koolitusprojektide jaoks ning noorte tööpuudusega võitlemiseks ja vanemate inimeste koolituseks saaks jagada kogu ELis ning juurdepääsu nendele vahenditele lihtsustataks; palub komisjonil toetada ühenduse programme, millega aidatakse noortel inimestel omandada teadmisi, oskusi ja kogemusi, mida neil on vaja esimese töökoha leidmiseks;
107. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama struktuurifondide, näiteks Euroopa Sotsiaalfondi optimaalset kasutamist eriprogrammide toetamiseks, mis edendavad elukestvat õpet ja ergutavad rohkem naisi selles osalema ning mille eesmärk on suurendada naiste osakaalu kutsehariduse ja -koolituse süsteemis, eriti piisavalt rahastatud sihtotstarbeliste meetmete abil; nõuab, et katseprojekti „Erasmus noortele ettevõtjatele” raames töötataks välja konkreetseid meetmeid naiste ettevõtluse ergutamiseks;
108. väljendab veel kord kriitikat seoses nõukogu 2011. aasta eelarvekärbetega ELi peamiste programmide rahastamiseks hariduse valdkonnas (elukestva õppe programm ja programm „Inimesed”, mille rahastamist vähendati vastavalt 25 miljoni euro ja 100 miljoni euro võrra); nendib, et seega on selge, et ambitsioonikas Euroopa 2020. aasta strateegia ei ole kooskõlas praeguste eelarvepiirangutega;
109. kutsub liikmesriike üles Euroopa Sotsiaalfondi vahenditega arendama ühe võimalusena vautšerite süsteemi, et kindlustada ka väiksema sissetulekuga inimestele koolitustel osalemine; palub liikmesriikidel vajaduse korral taotleda selliste vautšerite süsteemide rahastamist Euroopa Sotsiaalfondist;
110. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

SELETUSKIRI

Võimalus ja võime õppida ja töötada rahvusvahelises keskkonnas on globaliseerunud maailmas eduka tööelu eelduseks. Aina rohkem vajatakse töötajaid, kes on liikuvad, paindlikud ning rahvusvahelise kogemusega.

Euroopa 2020. aasta strateegias nimetatud võtmeelemendid aruka kasvu (teadmiste, uuenduste ja hariduse ning digitaalühiskonna edendamine), jätkusuutliku kasvu (tõhusa ressursikasutusega tootmine, mis toimub samaaegselt meie konkurentsivõimelisuse suurendamisega) ning kaasava kasvu (tööhõivemäära suurendamine, kutseoskuste andmine ning vaesusega võitlemine) saavutamiseks tuleb liidu ja liikmesriikide tasandil konkreetsete meetmete abil ellu viia juba kutsehariduse ja -koolituse valdkonnas.

Vaatamata majanduskriisi drastilisele mõjule Euroopa tööturule tuleb lähtuda sellest, et tööhõivemäär suureneb Euroopas järgmise kümne aasta jooksul vähemalt sammhaaval. Cedefopi päevakohane prognoos Euroopas pakutavate ja nõutavate oskuste kohta näitab, et 2020. aastaks hinnatakse uute töökohtade arvuks 80 miljonit.¹

Hinnangud lubavad oletada, et nõudmine oskuste järele suureneb jätkuvalt. Tööstuslikud ja tehnoloogilised muutused toovad endaga kaasa suurema vajaduse kõrge ning keskmise kvalifikatsiooniga tööjõu järele, seda siiski madala kvalifikatsiooniga töötajate arvelt.

Eriti noorte inimest puhul tuleb kiiresti tegutseda: noorte tööpuuduse jätkuv kasv on üks Euroopa suuremaid väljakutseid. Noored töötajad ei ole mitte ainult sagedamini töötud kui täiskasvanud töötajad, vaid neil on ka rohkem ebakindlad ning osalise tööajaga töösuhted, kus on madalamad palgad ning halvem sotsiaalne kindlustatus. Liikmesriigid peavad kasutama eesmärgipäraseid poliitilisi strateegiaid, et võidelda noorte tööpuudusega ning võtma seejuures arvesse riiklikke eripärasid ning vajadusi. Euroopa 2020. aasta strateegia raames seatud eesmärkidele, milleks on langetada koolist väljalangenute määr alla 10% taseme aastakäigu kohta ning võimaldada 40%-le noortest kõrghariduse omandamine, tuleb läheneda konkreetsete, loovate ning tõhusate meetmetega.

Ettevõtjad nõuavad üha enam, et kutsehariduse- ja koolituse valdkond oleks tugevalt praktikapõhine ning selgelt lahenduste leidmisele suunatud. Ettevõtjatele on tähtis see, milliseid oskusi ja pädevusi töötaja hariduse või koolituse lõppedes tegelikult töökeskkonda kaasa toob.

Siinkohal on oluline keskenduda kindlalt õppe tulemuslikkusele. Ka mõlemad Kopenhaageni protsessi käigus välja töötatud algatused (Euroopa kvalifikatsiooniraamistik ja Euroopa kutsehariduse ja -koolituse ainepunktide süsteem) kujundavad olulisel määral järgmiste aastate suundumust Euroopas, need on andnud juba mõnele liikmesriikidele tõuke kutseharidussüsteemide reformimiseks. Seoses haridus- ja koolitussüsteemide võrreldavusega ELi liikmesriikides tuleb rohkem tähelepanu pöörata sidemetele, läbipaistvusele ning võrreldavusele erinevate haridussüsteemide raames ja vahel. Euroopa hariduspoliitika eesmärgid ning algatused vajavad kõigi kutsehariduse sidusrühmade toetust. Neid tuleb jätkuvalt katsetada praktikas ning veel mitmes aspektis selgepiiriliseks muuta.

¹ Cedefop, *Skill supply and demand in Europe: medium-term forecast up to 2020*, Luxembourg 2010, lk 12.

Arvestades demograafilise muutuse raames suurenevat ühiskondlikku nõudlust kutsekoolituse järele ning elukestvas õppes osalemise vajalikkust, tuleb töötajatele võimaldada vahend, millega nad saavad ise määrata ning planeerida oma koolitusvajadust. Seda saab saavutada neutraalsete koolitusosalast infot pakkuvate nõustamiskeskuste abil.

Lisaks sellele tuleb Euroopa Sotsiaalfondi, kogu elukestva õppe programmi ning programmi "Erasmus noortele ettevõtjatele" olemasolevate vahenditega luua laiendatud, lihtsustatud ning lihtsamalt ligipääsetavad rahastamisvõimalused, et erinevates eluetappides inimestel ning ka teatavatel inimrühmadel oleks juurdepääs kutseharidusele ja -koolitusele.

Samuti saab Euroopa Sotsiaalfondi vahenditega rahastada koolitusvautšerite süsteemi, mis võimaldab madala sissetulekuga inimestele võimaluse osaleda koolitustel, mis parandavad nende võimalusi tööturul. Nii saab inimesi väga sihipäraselt elukestva õppe juurde tuua. Koolitusasutuste vahel valitseb konkurents ja inimesed saavad ise valida, milline pakkumine vastab kõige paremini nende vajadustele.

Nende eesmärkide saavutamise eelduseks on, et kutseharidus ja -koolitus on jätkuvalt oluline poliitiline ja ühine prioriteet. Eesmärkide saavutamist tuleb nõuda kõigilt ELi asutustelt ning liikmesriikidelt, kuid samal määral ka kohalikelt ja piirkondlikelt sidusrühmadelt, ning kõigi sidusrühmade osalus ja vastutus on vältimatu.

Me peame tagama, et Euroopa tööjõud saab võimaluse kohaneda majanduse nõudmistega. Poliitikakujundajad peavad võimaldama inimestel oma oskusi laiendada ning põhjalikumalt täiendada. Ametioskuste parandamine ei tohi piirduda eesmärgiga aidata inimene paremale töökohale; ametioskuste parandamine peab andma neile võimaluse kujundada tuleviku töökohti ning sel viisil anda aktiivne panus innovaatilisse majandusse.

28.1.2011

KULTUURI- JA HARIDUSKOMISJONI ARVAMUS

tööhõive- ja sotsiaalkomisjonile

Euroopa koostöö kohta kutsehariduse ja -koolituse valdkonnas, et toetada Euroopa 2020. aasta strateegia rakendamist (2010/2234(INI))

Arvamuse koostaja (*): Maria Badia i Cutchet

(*) Kaasatud komisjon – kodukorra artikkel 50

ETTEPANEKUD

Kultuuri- ja hariduskomisjon palub vastutaval tööhõive- ja sotsiaalkomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. rõhutab, et loovus ja info- ja kommunikatsioonitehnoloogiad loovad uue ärikultuuri, mis võib uues digitaalses majanduses hõlbustada koostööd ning heade tavade vahetamist liikmesriikide vahel, et parandada kutsehariduse ja -koolituse kvaliteeti, ning seega on aeg paigutada kutseharidus ja -koolitus tegevuskavade keskmesse, eelkõige seetõttu, et tulla toime 2020. aasta strateegias püstitatud ülesannetega, nagu ELi põhieesmärk, et 40 % 30–34-aastastest läbib kolmanda või võrdväärse haridustaseme;
2. rõhutab selle uue ärikultuuri seisukohast sotsiaal- ja kaasava majanduse mudelite olulisust ning juhib tähelepanu asjaolule, et kutseharidust ja -koolitust, sh kõrgharidust, pakuvad asutused peavad tingimata andma oma õpilastele üksikasjalikke teadmisi kõikidest ettevõtluse vormidest, k.a sotsiaal- ja kaasavas majanduses rakendatavatest, ning vastutustundlikest ja eetilistest juhtimispõhimõtetest;
3. rõhutab, et tuleb koostada nimekiri valdkondadest, milles Euroopa Liidul on või võiks olla suhteline eelis kogu maailmas ning mille jaoks tuleks välja töötada täiendavad koolitusstrateegiad;
4. tuletab meelde, et investeeringud haridusse ja koolitusse on eurooplaste tuleviku jaoks olulise tähtsusega; asub seisukohale, et tänu põhipädevustele ja uutele oskustele, eelkõige nendele, mida on vaja strateegiliste kasvavate sektorite töökohtadel, avanevad inimeste jaoks uued võimalused, veelgi olulisem on aga, et nende abil pannakse alus pikaajalisele

jätksuutlikule majanduslikule ja sotsiaalsele arengule; peab sellega seoses oluliseks, et liikmesriigid ja kõik asjaomased toimijad tagaksid, et töötajad omandaksid vajalikud põhioskused;

5. juhib tähelepanu asjaolule, et elukestev õpe on tööpuuduse tõkestamiseks hädavajalik ning asjakohaselt tuleb arvesse võtta erinevat teenistuskäiku; seda eesmärki silmas pidades tuleb suurendada töötajate teadlikkust sellest, et vajalik on pidev täienduskoolitus;
6. väljendab veel kord kriitikat seoses nõukogu 2011. aasta eelarvekärbetega, mis puudutavad ELi peamiste programmide rahastamist hariduse valdkonnas (elukestva õppe programm ja programm „Inimesed”, mille rahastamist vähendati vastavalt 25 miljoni euro ja 100 miljoni euro võrra); seega on selge, et ambitsioonikas Euroopa 2020. aasta strateegia ei ole kooskõlas praeguste eelarvepiirangutega;
7. on veendunud, et olemasolevad Euroopa kutsekoolitusprogrammid on tõhusad ja neid tuleks edaspidi rohkem toetada;
8. soovib pakkuda tööandjatele soodustusi, et nad julgustaksid oma töötajaid koolitusprogrammides osalema;
9. rõhutab, kui oluline on julgustada korrapäraselt täienduskoolituskursustel osalemist osana elukestvast õppest;
10. rõhutab, et hariduse ja koolituse sidumine, eriti üleminek kutseharidusest kõrgharidussüsteemi, nõuab kutsekoolituse ja kõrghariduse ühendamisvõimaluste laiendamist ning erilise tähelepanu pööramist nende integreerimisele karjääriteabe ja -nõustamise mehhanismidesse; on ka seisukohal, et koolitusel osalemine ja töötamine vaheldumisi tagab, et kutsekoolitusega omandatakse tööturul vajaminevad oskused;
11. rõhutab, kui oluline on edendada kohalikul ja piirkondlikul tasandil tõhusat koostööd ja usaldusväärseid koostöövorme koolide, koolitusasutuste, uurimiskeskuste ja ettevõtjate vahel, et ületada haridussüsteemide sissepoole suunatud olemus ning teadmiste, oskuste ja tööturu vajaduste mittevastavuse probleem ning suurendada noorte ja eelkõige naiste konkurentsivõimet tööturul, pöörates eeskätt tähelepanu täiendava kutsehariduse kvalifikatsioonidele;
12. on arvamusel, et õpetajate ja õpilaste liikuvus lihtsustaks, kui töötataks välja uus keeleõppe strateegia, mis aitaks edendada üldteadmisi spetsiifiliste oskuste valdkonnas; märgib, et lisaks aitab kutseharidusest kõrgharidussüsteemi sujuva ülemineku tagamine suurendada huvi kutsekoolituskursuste vastu;
13. on seisukohal, et võimalus liikumiseks on kutsehariduse ja -koolituse oluline osa ning soovib seetõttu Leonardo da Vinci programmi uuendada;
14. on veendunud, et piiriülene liikuvus kutsehariduse ja -koolituse valdkonnas on sama oluline kui üldhariduse valdkonnas, ning leiab, et sellise liikuvuse arendamiseks tuleks teha rohkem pingutusi;
15. soovib edendada loovust, innovatsiooni ja ettevõtlust kõigis hariduse valdkondades, sh

kutsekoolituse valdkonnas, ning tunnustada oskusi, mis on omandatud mis tahes õppevormi teel, k.a mitteametlik ja vabaharidus; soovib ka edendada sellisid projekte, mille eesmärk on säilitada teadmiste ja oskuste edasiandmine ühelt põlvkonnalt teisele;

16. juhib tähelepanu asjaolule, et Euroopa elanikkonna süvenevast vananemisest tulenevalt tõuseb elukestva õppe ja haridusprogrammide tähtsus ning tekib vajadus neid toetada;
17. kordab, et ettevõtlusalane haridus peaks olema kutsehariduse ja -koolituse oluline osa, et suurendada kõigi õpilaste huvi selle vastu ning tõhustada ettevõtlust kooskõlas ELi 2020. aasta strateegias sätestatuga;
18. tunnistab sooliste stereotüüpide tähtsat rolli meie haridustavades ning rõhutab seetõttu, et on oluline koostada strateegiad, mis on suunatud sooneutraalse haridussüsteemi kehtestamisele, mille abil oleks võimalik tagada näiteks naiste ja meeste võrdne juurdepääs kutseharidusele ja -koolitusele ning töökohtadele;
19. on seisukohal, et piirkondlikel ja kohalikel asutustel koostöös kutsehariduse ja -koolituse keskuste ning ettevõtetega on oluline roll ärimaailmas ning kutsehariduse ja -koolituse pakujate abistamisel sõbraliku keskkonna kujundamisel, et lihtsustada kutsehariduse omandajate edukat sisenemist tööturule;
20. kutsub liikmesriike üles looma puuduva või vähese haridusega noortele õppimisvõimalusi, et võimaldada neil siseneda tööturule; nõuab probleemi tõsidust arvestades katseprojekti käivitamist, et võidelda noorte tööpuudusega ning aidata liikmesriikidel luua kohalikud võrgustikud koolide, ettevõtete, noorsooetennistuste ja noorte vahel;
21. julgustab komisjoni töötama välja ja korrapäraselt uuendama tabelit, kus on piirkondade kaupa esitatud koolituskvalifikatsioonide ja nõudluse suhe;
22. palub komisjonil ka edaspidi toetada ja järjepidevalt rakendada kvaliteeditõendamise toetamist, kuna see soodustab oluliselt innovatsiooniprotsesside toimimist, tõhusust ja tulemuslikkust, nt need innovatsiooniprotsessid, mida soovitatakse Euroopa kvaliteeditagamise võrdlusraamistikus kutsehariduse ja -koolituse valdkonnas, ning Kopenhaageni protsessi kaudu väljatöötatud vahendid, nt Europass ja Euroopa kvalifikatsiooniraamistik; kutsub liikmesriike üles lihtsustama välismaal omandatud kutsekvalifikatsioonide tunnustamise korda, et võimaldada kutseoskuste kindlaksmääramist mitte ainult kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide, vaid ka katseaja, teoreetiliste ja praktiliste eksamite ning eksperthinnangute abil;
23. asub seisukohale, et Kopenhaageni protsessis ja 2020. aasta strateegias püstitatud ülesanded nõuavad piisavaid rahalisi vahendeid, muu hulgas struktuurifondide ja eeskätt Euroopa Sotsiaalfondi kaudu, ning suuremat kaasatust, et edendada kõrgekvaliteedilist kutseharidust ja -koolitust konkreetsete meetmetega ning uute koolitusmudelite ja –meetodite lisamisega, nagu õpilaste tööturu edulugude üldsusele nähtavaks tegemine, suurettevõtetes kutseharidusele ja -koolitusele omistatud tähtsuse reklaamimine ning täielikuma asjakohase teabe ja suuniste andmine enne kohustusliku koolihariduse omandamise lõppu; märgib, et väga väärtuslik oleks julgustada kogemuste vahetamist toetusprogrammide ja välismaal veedetud aja kohta, näiteks osalemise kohta Leonardo da Vinci programmis;

24. soovib edendada kutsehariduse ja -koolituse keskuste autonoomsust oma tegevuse kavandamise, rahastamise, haldamise ja hindamise valdkonnas ning rakendada dünaamilisemaid koostöövorme kutsehariduse ja -koolituse keskuste ning ettevõtjate vahel.
25. nõuab tungivalt, et valitsused edendaksid paindlikku kutseharidust ja -koolitust, mis on suunatud organisatsioonide ja ettevõtjate konkreetsetele vajadustele ning võimaldab kogu läbitud koolitust võimalikult hästi kasutada, kõnealuse koolituse ühitamist eraelu ja muu kutsetegevusega ning Euroopa liikuvuse suurendamist, pöörates tähelepanu eelkõige sellele, et hõlbustada selliste organisatsioonide juurdepääsu kutseharidusele ja -koolitusele, mis on marginaliseerumise ohus, eesmärgiga pikendada nende koolitust.
26. tuletab meelde, et kutsehariduse ja -koolituse programme tuleks laiendada, et tagada kooskõla elukestva õppe ning põhi- ja täienduskoolituse põhimõtetega.
27. asub seisukohale, et tähelepanu tuleks pöörata liikmesriikide eri haridussüsteemide paremale ühtlustamisele, erinevuste ületamisele ning liikmesriikidevahelisele tunnistuste ja diplomite tunnustamisele, et suurendada piiriülest koostööd ja liikuvust.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	25.1.2011
Lõpphääletuse tulemus	+: 30 -: 0 0: 2
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Maria Badia i Cutchet, Zoltán Bagó, Malika Benarab-Attou, Lothar Bisky, Piotr Borys, Jean-Marie Cavada, Santiago Fisas Ayxela, Mary Honeyball, Cătălin Sorin Ivan, Petra Kammerevert, Morten Løkkegaard, Emma McClarkin, Marek Henryk Migalski, Doris Pack, Chrysoula Paliadeli, Marie-Thérèse Sanchez-Schmid, Marietje Schaake, Marco Scurria, Joanna Senyszyn, Timo Soini, Emil Stoyanov, Hannu Takkula, László Tőkés, Corneliu Vadim Tudor, Gianni Vattimo, Marie-Christine Vergiat, Sabine Verheyen, Milan Zver
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Ivo Belet, Nadja Hirsch, Seán Kelly, Iosif Matula, Georgios Papanikolaou, Hella Ranner, Mitro Repo, Olga Sehnalová, Rui Tavares

1.3.2011

SISETURU- JA TARBIJAKAITSEKOMISJONI ARVAMUS

tööhõive- ja sotsiaalkomisjonile

Euroopa koostöö kohta kutsehariduse ja -koolituse valdkonnas, et toetada Euroopa 2020. aasta strateegia rakendamist (2010/2234(INI))

Arvamuse koostaja: Olga Sehnalová

ETTEPANEKUD

Siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon palub vastutaval tööhõive- ja sotsiaalkomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. rõhutab, et kõrge kvalifikatsiooni ja haridustasemega tööjõud on üks innovatsiooni liikumapanevatest jõududest ja annab liidule märkimisväärse konkurentsieelise; rõhutab, et kvaliteetne kutseharidus ja -koolitus aitavad oluliselt kaasa jätkusuutlikule arengule ja toimiva ühtse turu loomisele ning et neid tuleks pidevalt kohandada Euroopa tööturu vajadustele ja arengule, pidades tihedat dialoogi kõigi huvitatud osapooltega;
2. usub, et kutseharidus ja -koolitus peaksid looma tingimused töötajate liikuvuseks nii esmaste õpingute ajal kui ka elukestva õppe raames;
3. on arvamusel, et ELi 2020. aasta juhtalgatuse „Uute oskuste ja töökohtade tegevuskava” igakülgselt elluviimiseks peaksid ELi institutsioonid käivitama pragmaatilisema, terviklikuma ja ulatuslikuma algatuse, mida toetavad kõik liikmesriigid ja milles tuleks keskenduda kutsehariduse, kutsekvalifikatsioonide, elukestva õppe ja praktikavõimaluste tööturuga ühendamisele, et tagada, et iga liikmesriik võtab tõeliselt omaks eesmärgid, mis on seatud strateegilises raamistikus üleeuroopaliseks koostööks hariduse ja koolituse alal (ET 2020);
4. rõhutab vajadust tagada eri liikmesriikide haridussüsteemide parem ühilduvus ja koostoime, keskendudes keeleõppele ja innovatiivse liidu eesmärkidele kohandatud õppekavadele; rõhutab vajadust kõrvaldada kõik juriidilised ja halduslikud takistused sellise Euroopa raamistiku arendamiselt, millega tagatakse kogu ELis kvaliteetse praktika

lai valik;

5. rõhutab, et noortele võimaluse andmine veeta teatud osa hariduse või koolituse ajast välismaal on väga oluline uute oskuste – sealhulgas keeleoskuste – omandamiseks ja suurendab seega noorte tööturule integreerumise võimalusi; väljendab seetõttu heameelt komisjoni kavatsuse üle töötada välja noorte liikuvuse kaart, mis aitab kõigil noortel õppimise eesmärgil teise liikmesriiki liikuda, samuti Euroopa üliõpilase liikuvuse laenud, et anda suuremale arvule Euroopa noortele, eelkõige nendest kõige ebasoodsamas olukorras olijatele, võimalus veeta teatud osa õpingute, koolituse või töötamise ajast teises riigis;
6. kutsub komisjoni üles uurima vastastikust mõju direktiivi 2005/36/EÜ (kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta), kõrgharidust käsitleva Bologna protsessi ning kutseharidust ja -koolitust käsitleva Kopenhaageni protsessi vahel ning looma nende vahel tihedama koostoime, kasutades paremini ära Euroopa kvalifikatsiooniraamistikku, Euroopa kutsehariduse ja -koolituse ainepunktide süsteemi (ECVET) ning Europassi; jääb seisukohale, et liikmesriikidele peaks jääma pädevus oma haridussüsteemi korraldada vastavalt oma riigi eriomastele ühiskondlikele ja kultuurilistele tingimustele;
7. märgib, et ülimalt oluline on hõlbustada töötajate liikuvust siseturul; kiidab heaks ja toetab täielikult komisjoni ettepanekut kutsekvalifikatsioonide tunnustamise praeguse süsteemi läbivaatamiseks; on arvamusel, et direktiivi komisjonipoolne läbivaatamine peaks sisaldama sisulist hinnangut kutsekvalifikatsioonide direktiivi praegusele sõnastusele; on arvamusel, et kutsekvalifikatsioonide vastastikune tunnustamine liikmesriikides peab jääma komisjoni jaoks peamiseks prioriteediks;
8. kutsub komisjoni, liikmesriike ja Euroopa Parlamenti üles toetama ja laiendama õppurite liikuvusega seotud Euroopa programme, eelkõige Leonardo da Vinci programmi, et soodustada praktikantide suuremat liikuvust ühtsel turul;
9. märgib, et on olemas ka kutsealase täiendusõppe ühtne turg, ja kutsub liikmesriike üles asutama nii enda riigis kui ka teistes liikmesriikides rohkem kutsekoolitust ja kutsealast liikuvust tutvustavaid nõustamiskeskusi;
10. juhib tähelepanu integreerumise tõketele, millega kolmandate riikide kodanikel tuleb nende kvalifikatsioonide mittetunnustamise korral tegemist teha; kutsub komisjoni üles hindama Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku mõju kolmandate riikide kodanike kvalifikatsioonide tunnustamisele;
11. nõuab haridusasutuste ja töandjate vaheliste piiriüleste sidemete ja teabevahetusplatvormide toetamist parimate tavade vahetamise eesmärgil;
12. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles edendama ühtset turgu toetavate ELi õigusaktide täielikku ülevõtmist, rakendamist ja jõustamist, toetades koolitusprogramme, mille eesmärk on tagada ettevõtlussektori, riigiasutuste ja tarbijate parem arusaam kehtivatest õigusaktidest ning oma vastavatest õigustest ja kohustustest;
13. kutsub kõiki tööturu osapooli, sealhulgas kutsevaldkondade, ettevõtete, ametiühingute, ministeriumide ja avaliku teenistuse esindajaid üles alustama struktuurset

sotsiaaldialoogi teemal, kuidas paremini tagada noorte kutsealane integreerimine ning edendada elukestvat õpet ja ametlikku/mitteametlikku koolitust.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	28.2.2011
Lõpphääletuse tulemus	+: 26 -: 2 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Pablo Arias Echeverría, Cristian Silviu Buşoi, Anna Maria Corazza Bildt, António Fernando Correia De Campos, Jürgen Creutzmann, Christian Engström, Evelyne Gebhardt, Louis Grech, Małgorzata Handzlik, Philippe Juvin, Eija-Riitta Korhola, Mitro Repo, Robert Rochefort, Zuzana Roithová, Heide Rühle, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Catherine Stihler, Kyriacos Triantaphyllides, Bernadette Vergnaud
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Damien Abad, Cornelis de Jong, Constance Le Grip, Emma McClarkin, Antonyia Parvanova, Konstantinos Poupakis, Olga Sehnalová, Wim van de Camp

1.2.2011

NAISTE ÕIGUSTE JA SOOLISE VÕRDÕIGUSLIKKUSE KOMISJONI ARVAMUS

tööhõive- ja sotsiaalkomisjonile

Euroopa koostöö kohta kutsehariduse ja -koolituse valdkonnas, et toetada Euroopa 2020. aasta strateegia rakendamist (2010/2234(INI))

Arvamuse koostaja: Joanna Senyszyn

ETTEPANEKUD

Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon palub vastutaval tööhõive- ja sotsiaalkomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

- A. arvestades, et Euroopa Liidus on naiste osakaal ülikooli lõpetanute seas 58,9%, kuid doktoriõppe lõpetajate hulgas langeb naiste osakaal 43%ni ja on veel madalam korralise professori tasemel, ning arvestades, et vaid 15% korralistest professoritest on naised;
- B. arvestades, et komisjoni teatises „Euroopa koostöö edendamine kutsehariduse ja -koolituse valdkonnas, et toetada Euroopa 2020. aasta strateegia rakendamist” (KOM(2010)0296) ei ole arvestatud sooliste aspektidega,
 1. kutsub liikmesriike üles töötama välja kutsehariduse ja -koolituse riiklikke programme, mis hõlmavad sooperspektiivi, aitavad kaasa soolise võrdõiguslikkuse arvestamisele esmatähtsa eesmärgina tulevaste meetmete puhul, ja tagama võrdsed võimalused tööturul kõigile naistele sõltumata nende õiguslikust seisundist, rassist, vanusest, seksuaalsest sättumusest, etnilisest päritolust või usutunnistusest; rõhutab, kui tähtsad on õpetamistavad, mis toetavad meeste ja naiste võrdsust ning võitlevad eelarvamustel põhinevate stereotüüpide vastu;
 2. märgib, et kõrgetasemeline kutseõpe põhineb tugeval sooneutraalsel üldharidusel ja nõuab liikmesriikidelt õppematerjalides leiduvate soolisel jaotusel põhinevate elukutsete näidetest loobumist, et äratada poiste ja tüdrukute huvi kõigi elukutsete vastu juba varases eas;

3. nõuab liikmesriikidelt tungivaltp põhikooli lõpus „kutsesobivushinnangu” andmist;
4. palub komisjonil ja liikmesriikidel julgustada tulemuslike partnerluste loomist hariduse sidusrühmade, tööturu osapoolte ja valitsusväliste organisatsioonide vahel ning ergutada tihedamat koostööd ettevõtjatega, et hariduses ja kutseõppe asjakohasuses võetaks arvesse soolisi aspekte;
5. palub komisjonil ja Euroopa Kutseõppe Arenduskeskusel (Cedefop) arvestada sooliste aspektidega Brugge kommünikee (Euroopa tõhustatud koostöö prioriteetide kohta kutsehariduse ja -koolituse valdkonnas ajavahemikul 2011–2020) järelmeetmetes, eelkõige seoses elukestva õppe kättesaadavusega, et naistel ja meestel oleks õppimisvõimalus igas eluetapis ning et tee hariduse ja koolituseni oleks avatum ja paindlikum;
6. märgib, et kaheosaline haridussüsteem (kutse- ja akadeemiline haridus) toimib mõnede liikmesriikide puhul edukalt, kuna sealsed ettevõtjad panustavad täiendkoolitusse nii oma koostöö kui ka nõuannetega;
7. kutsub liikmesriike üles parandama Euroopa 2020. aasta strateegia eesmärkide ja juhtalgatuste kohaselt kutsehariduse ja tööturu vajaduste vahelist sidet, näiteks parandades akadeemilise ja karjäärinõustamise teenuseid või ergutades praktika- ja töökohapõhise õppe lepingute sõlmimist naistega, ning samuti looma uusi koolitusvõimalusi teaduse, matemaatika ja tehnoloogia valdkonnas, et suurendada naiste töövõimalusi nii tehnika- ja teadusvaldkondade kui ka ebatraditsiooniliste elukutsete puhul ning vähem süsinikdioksiidiheidet tekitavates ja kõrgtehnoloogilistes majandussektorites, luues väärilise palgatasemega alalisi töökohti;
8. palub liikmesriikidel töötada naiste jaoks välja kvaliteetsed, ulatuslikud, paindlikud ja taskukohased võimalused kutsehariduse ja -koolituse saamiseks ning ühtlasi pakkuda neile kogu elu jooksul konkreetseid suuniseid ja kõikide valdkondade kvalifikatsioonidega seotud kutsenõustamist, mis lähtub naiste erinevast taustast, eesmärgiga tuua naised tõhusalt väärilise palgatasemega kvaliteetsetele töökohtadele, ning vastata nende mitmetahuliste koolitusvajadustele, näiteks:
 - naistele sobilik kutseharidus ja -koolitus, mis toetab nende karjäärivõimalusi;
 - reaalsed üleminekuvõimalused mitteformaalselt õppelt formaalsele õppele;
 - erinevate õpistiilide kasutamine;
 - eeskujude ja juhendajate olemasolu;
 - paindlikule töökorraldusele ja osalise tööajaga lepingutele kohandatud programmide väljatöötamine;
 - kohandatud e-õppe võimalused,
9. nõuab liikmesriikidelt, mõeldes eriti pereelu ja töö ühitamisele ning maapiirkondades elavatele naistele, arvuialase täiendkoolituse pakkumist, mis annab naistele võimaluse

oma tööd ka kodust teha;

10. rõhutab võõrkeelte omandamise ja täiendamise tähtsust, mis arendab ka enesekindlust, kohanemisvõimet ja kultuuridevahelise suhtluse oskust;
11. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama struktuurifondide, näiteks Euroopa Sotsiaalfondi optimaalset kasutamist eriprogrammide toetamiseks, mis edendavad elukestvat õpet ja ergutavad rohkem naisi selles osalema ning mille eesmärk on suurendada naiste osakaalu kutsehariduse ja -koolituse süsteemis, eriti piisavalt rahastatud sihtotstarbeliste meetmete abil; nõuab, et katseprojekti „Erasmus noortele ettevõtjatele” raames töötataks välja konkreetseid meetmeid naiste ettevõtluse edendamiseks;
12. rõhutab õpetajate ja koolitajate rolli sooliste aspektide teadvustamise edendamisel kutsehariduses ja -koolituses ning nõuab liikuvust edendavatesse programmidesse, näiteks Leonardo da Vinci programmi ja töökohapõhise õppe projekti, naistele suunatud erimeetmete lisamist, et hõlbustada nende tööturul osalemiseks või tööturule naasmiseks vajalike oskuste elukestvat omandamist;
13. nõuab spetsiaalset ELi algatust tüdrukute huvi suurendamiseks tehniliste kutsealade (matemaatika, informaatika, loodusteadused ja tehnoloogia) vastu ning neil aladel endiselt valitsevate stereotüüpide kummutamiseks; rõhutab, et naisuguste stereotüüpide vastu võitlemisel on meedial ja haridusel tähtis roll;
14. kutsub liikmesriike üles töötama välja naisuguseid stiimuleid tööandjatele, mis hõlbustavad naiste vajadustele kohaldatud kulutõhusa ning paindliku koolituse andmist mikro- ja väikeettevõtjate puhul; nõuab komisjonilt ja kõigilt liikmesriikidelt tungivalt otsustavate jõupingutuste tegemist meeste ja naiste palgataseme ebavõrdsuse vastu võitlemisel, eesmärgiga kaotada tänane 18% sugudevaheline palgaerinevus aastaks 2020;
15. palub liikmesriike ja tööturu osapooli hõlbustada kutsehariduse ja -koolituse, õppimise ja pereelu ühendamist lastehoiu kättesaadavuse ja sellise tunniplaani abil, mis oleks ajaliselt kokkusobiv laste koolipäevaga.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	27.1.2011
Lõpphääletuse tulemus	+: 23 -: 0 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Regina Bastos, Edit Bauer, Emine Bozkurt, Andrea Češková, Marije Cornelissen, Edite Estrela, Ilda Figueiredo, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Nicole Kiil-Nielsen, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Siiri Oviir, Raül Romeva i Rueda, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Marc Tarabella, Britta Thomsen, Marina Yannakoudakis
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Anne Delvaux, Christa Kläß, Norica Nicolai, Antigoni Papadopoulou, Rovana Plumb, Joanna Senyszyn
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Stanimir Ilchev

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	16.3.2011
Lõpphääletuse tulemus	+: 43 -: 1 0: 3
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Regina Bastos, Edit Bauer, Jean-Luc Bennahmias, Pervenche Berès, Mara Bizzotto, Philippe Boulland, Milan Cabrnock, David Casa, Alejandro Cercas, Marije Cornelissen, Frédéric Daerden, Karima Delli, Proinsias De Rossa, Frank Engel, Sari Essayah, Richard Falbr, Ilda Figueiredo, Thomas Händel, Roger Helmer, Nadja Hirsch, Stephen Hughes, Liisa Jaakonsaari, Danuta Jazłowiecka, Martin Kastler, Ádám Kósa, Patrick Le Hyaric, Veronica Lope Fontagné, Olle Ludvigsson, Elizabeth Lynne, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Óry, Siiri Oviir, Rovana Plumb, Konstantinos Poupakis, Sylvana Rapti, Licia Ronzulli, Elisabeth Schroedter, Jutta Steinruck, Traian Ungureanu
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Georges Bach, Raffaele Baldassarre, Sven Giegold, Antigoni Papadopoulou, Evelyn Regner, Janusz Wojciechowski
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Diana Wallis